

**Que aquests dies siguin de Pau i de
Germanor per a tots.**

BON NADAL i BONES FESTES!!

Foto: Ricard Creus

La llum de l'Estrella

La llum de l'estrella
ja de lluny es veu,
ni els núvols la tapen
ni el sol l'obscoreix.

**Pastors i sagals
veïns de Betlem,
correu, veniu,
veïns de Betlem,
mireu quina estrella
que brilla en el cel.**

L'estrella camina,
ve cap a Betlem;
això són prodigis
de l'Omnipotent.

L'estrella s'atura,
marcant des del cel
el lloc on es troba
el que és Fill de Déu.

(Cançó popular recollida
per Amades. Fragment)

SIÓ - Butlletí Informatiu Municipal

Director: Joan Puig i Ribera
Subdirector: Jaume Cufat i Mata

Redactors: Josep Bertran, Pasqual Castellà
Jaume Cots, Josep M.ª Lluch, Pere Mora,
Jordi Padullés, fotog Ricard Creus

Col·laboradors: Miquel Aguilà, Ramon Creus,
Jaume Brils, Joan Novell, Lluís Pons,
Deudat Pont i Guillem Viladot

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració
Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 500 ptes.
Estranger 550 ptes
Número solt 50 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat contractada anual:

Una pàgina	3000 ptes. al mes
1/2 »	1500 »
1/4 »	750 »
1/8 »	400 »

Anuncis solts, 50 % d'augment

Ajut especial: 1000 ptes. a l'any

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79
o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81
Jaume Cots - Tel. 39 01 32

La Redacció, manifesta la no obligatorietat d'acceptar totes i cada una de les col·laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor.

Es recorda que els treballs que envien els col·laboradors a SIÓ, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça; si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors vulguin. Es prega també, que no passin de foli i mig

Els escrits que arribin a SIÓ, perquè puguin sortir publicats en el més de data de la revista, han d'ésser presents a la redacció (Apartat, 10) abans del dia 25 del mes anterior.

SUMARI:

Agenda

Editorial

El lector opina

Història i anecdotari

L'Estatut de Centres Docents, un atemptat contra l'Escola Catalana

Els nostres pobles i el nostre País

Noticiari de la Ribera del Sió

Entrevista amb Josep Bertran i Puigpinós

Esports

Plantes per a remei a la Ribera del Sió

Demogràfiques

L'Ajuntament informa

Som a Riella: Un bell morir

BANC CENTRAL

el seu banc amic

Més de 1596 Sucursals i Agències

SUCURSAL D'AGRAMUNT

Àngel Guimerà, 5

Tels. 390093 i 390008

AGENDA

NOVEMBRE

dilluns, 3 — L'AJUNTAMENT INFORMA

Degut a la defunció d'un dels dos metges de la Seguretat Social de la Vila, aquests darrers dies i a nivell de carrer, s'ha produït una sèrie de rumors sobre l'assistència mèdica que ha portat molt d'enrenou. Sortint al pas de possibles malentesos i a les nombroses consultes de veïns, l'Ajuntament ha editat un fulletó on explica, d'una manera clara i senzilla, la situació actual en aquest àmbit, cosa que han agraït els convilatans.

dimecres, 5 — NEVADA

Després d'uns dies anormalment càlids, avui Agramunt s'ha despertat cobert de neu -la nevada ha estat general arreu de Catalunya-, ha continuat nevant copiosament durant tot el matí i fins a primeres hores de la tarda. No es recorda, a les nostres contrades, una nevada tan primerenca, en plena tardor encara, això potser ha fet que la neu s'anés diluint, ja que del contrari se n'hi hauria posat un bon gruix.

diumenge, 9 — CAU

Ahir, els membres del Grup d'Escoltes del CAU iniciaren el curs d'activitats 1980-81, amb l'intent de fer una mini-travessa del Montsec i explorar una nova cova soterrània. Llàstima que el mal temps (ha plogut els dos dies quasi ininterrompudament), va malmetre les intencions de principi, pel que han hagut d'ajornar el descens davall de terra. No obstant, la sortida l'aprofitaren per visitar el mercat de la perdiu de Vilanova de Meià.

HA PLOGUT!

A la fi, aquest preciàt líquid ha caigut abundós damunt les resseques terres de la nostra comarca. A més de la nevada del passat dimecres, quasi tots els dies de la setmana ha estat plovent, amb el que s'ha resolt l'angoixós problema de l'aigua: que havia portat dificultats per sembrar, el que algunes fonts s'assequessin, i el que alguns pobles haguessin d'anar a buscar-la fora, sobretot pel consum del bestiar.

dimecres, 19 — NOVA JUNTA

Ha quedat constituïda la Junta Rectora de l'Associació de Pares del Col·legi de N. S. del Socors, després que el passat dia 14: en el transcurs de l'Assemblea ordinària, s'efectués la parcial renovació dels seus membres. President: Ramon Espinal, secretària: Carme Viñals, tesorera: Ramei Joval, vocals: Josep Bertran, Sílvia Codina, Pere Figuera, M.ª Carme Súrria i Xavier Noró.

diumenge, 23 — SANTA CECILIA

Encara que la diada de la patrona de la música era ahir, els components de les corals "Avui" i "Bon Cant", en ésser dia festiu l'han celebrada avui i amb diferents actes: Missa cantada, esmorzar amb coca i xocolata, jocs per a la mainada a la plaça Mercadal i, a la tarda, vetllada musical, amb entrega de premis als guanyadors dels concursos organitzats per aquesta entitat. Tot ha tingut lloc al Foment Parroquial.

divendres, 28 — CONFERENCIA

Sobre "Conceptes bàsics de Cuina i Dietètica" l'h donada la Sra. M.ª Pilar Jerez, davant un molt nombros i interessat auditori, aquest vespre a la biblioteca de la Caixa i patrocinada per aquesta entitat.

dissabte, 29 — XESCO BOIX

De nou, aquest animador ha vingut a Agramunt per fer divertir la quitxalla, aquesta vegada invitat per l'Agrupament Escolta i actuant al Foment Parroquial. Cal dir que aquest local, que estava bastant deteriorat, ha estat pintat de nou i s'hi ha instal·lat calefacció.

diumenge, 30 — SETMANA DE LA FAMILIA

Organitzada pel Consell de Festes de l'Ajuntament, avui comença amb una representació teatral i es perllongarà al llarg de la setmana i fins al proper diumenge amb: 2 conferències, projecció cinematogràfica, sessió de ball i festival infantil.

EDITORIAL

PER A LA PAU

Dies de Nadal, dies d'alegria, de pau, de germanor... sí, d'acord, tots aquests determinatius són tòpics que tenen una mica de raó. Perquè quan arriba Nadal, la gent és més afable, els carrers són més alegres i el ritme quotidià de tot l'any esdevé diferent.

Nosaltres, els redactors de «SIO», que som periodistes de secà i escriptors de ploma eixuta, volem fer un clam d'atenció a favor de la PAU. Volem demanar-vos a vosaltres lectors, a tu lector, que aquests dies tingueu algun detall, alguna consideració, algun pensament que pugui ajudar a millorar aquest món progressivament violent. Fixeu-vos bé que us demanem, que et demanem, tan sols el granet d'arena. Ja n'hi ha prou.

A bastament sabem que la PAU, el colomí que portava el ram d'oliviera, ja fa dies que està d'atur: l'aire és massa feixuc, massa espès. Prou sabem que cada u de nosaltres —com estrelles petites d'un univers immens— ben poca cosa podem fer per la pau dels homes, per la pau del món; ni «Sió» és res, ni els tres o quatre mil lectors del butlletí són gran cosa comparats amb la resta dels homes. Des d'ací potser no podem amb el nostre crit parar guerres, esborrar odís, escombrar terrorismes... Però volem dir que amb això, amb tot el que està contra la PAU, no ens hi avenim, no hi volem saber res. I volem demanar-vos, ho repetim, la vostra, la teva, col·laboració perquè hi hagi ara, i al llarg de l'any una societat en què la PAU hi pugui volar amb les ales ben esteses.

Fem que l'estrella de la PAU vingui, i s'hi estigui, a la nostra Vila!

SIO

El lector opina...

RESPOSTA A «ENTORN L'INSTITUT»

Lectors de "SIO":

Volem dir algunes paraules respecte la carta que va escriure JMC el mes d'octubre a "SIO", tot parlant de l'Institut.

Cal que comencem dient que la major part dels actuals professors (tretze de vint) que impartim classe a l'Institut de Batxillerat d'Agramunt hi som per primer cop aquest curs. Ho diem perquè això ja és una resposta a moltes preguntes que feia JMC. Nosaltres ni volem ni hem de jutjar l'actuació dels companys de cursos passats. El passat, passat està.

Nosaltres, el claustre de professors actual, l'única cosa que podem fer, cara al present i al futur, és donar el nostre compromís perquè l'Institut rutlli bé, perquè el nostre alumnes cada dia siguin persones més íntegres i guanyin tant en coneixements com en formació humana. I aquest compromís, que és la nostra obligació com a ensenyants, el procurarem portar a terme.

També podem afegir que l'A.P.A. (Associació de Pares d'Alumnes) de l'Institut d'Agramunt està formada ja fa dies i, a més, hi està representada de manera equitativa tota la comarca; i que, a més a més, enguany ja han fet dues reunions de junta i una amb tots els pares. Per tant, sembla que la cosa per aquest cantó ja rutlla.

En una reunió de professorat recent, hem aprovat per majoria la possibilitat que en els claustres de professorat hi assisteixin representants dels ALUMNES, dels PARES i del PERSONAL NO DOCENT. Per tant, ja tenim -tal com demanava JMC- no "els tres estaments coordinats", sinó els quatre.

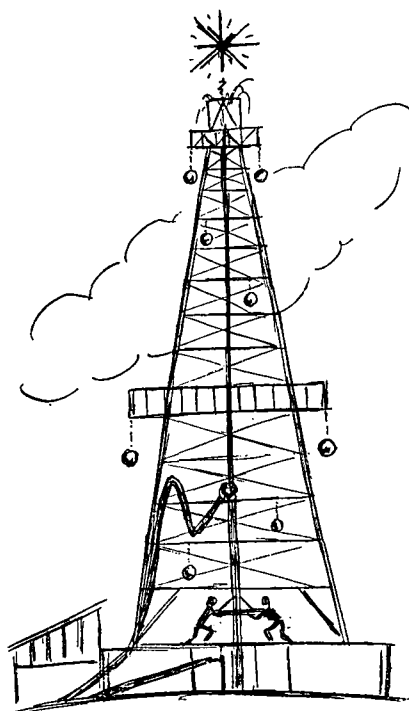
Bé, i res més. Sols afegir que celebrem que hi hagi persones com JMC que es preocupin i preguntin per la bona marxa del nostre Centre Docent.

Ben cordialment,

EL CLAUSTRE DE PROFESSORS

ACUDIT

L'ARBRE
DE NADAL
SOMNIAT

creus
D-20

- Confeccions AGRAMUNT
Avda. M. Jolonch, 44 Tel. 39 00 17
- Electricitat ALBAREDA
Pl. Mercadal, 9 Tel. 39 08 04
- Pastisseria i Forn BARÓ
Sió, 12 Tel. 39 07 09
- Lampisteria J. BARRIL
Pl. Amball, 56 Tel. 39 06 70
- Bar BLANC i NEGRE
Avda. J. Mestres, 28 Tel. 39 07 02
- Motos BOVET
Carrer Institut Tel. 39 09 99
- MAGATZEMS COTS
Plaça Mercadal Tel. 39 01 32
- FERRETERIA ESCOLÀ
Guimerà, 3 Tel. 39 01 65
- Mobles ESCOLÀ
Avda. M. Jolonch 28 Tel. 39 07 85
- Material Construcció A. ESTEVE
Avda. M. Jolonch, 6 Tel. 39 02 60
- FOTOS FONT
Sió, 31 Tel. 35 04 34- Seu d'Urgell
- Bar FRANKFURT del Sió
Pl. Pou, 22
- Planxisteria GARCIA
Carrer Institut, 12 Tel. 39 07 56
- SABATERIA HUGUET
Pl. Església, 7 Tel. 39 06 63
- Carnisseria JORDINA
A. Guimerà, 26 Tel. 39 00 37
- Torrans i Pastisseria A. LLUCH
Pl. Pou, 1 Tel. 39 00 30
- QUEVIURES MORA
Sant Joan, 42 Tel. 39 03 81
- Sastreria-Confeccions NOGUERA
Sió, 8 Tel. 39 02 14
- Queviures Cal PANTON
Avda. J. Mestres Tel. 39 01 41
- Electricitat i Fontaneria P. RIERA
Travessia Aspi, 5 Tel. 39 07 14
- TORRONS ROIG
Avda. M. Jolonch Tel. 39 02 23
- Taller Miquel ROVIRA
Avda. A. Ros, 24 Tel. 39 07 86
- Panyeries SABADELL
A. Guimerà Tel. 39 00 54
- Queviures R. SERA
Sant Joan, 3 Tel. 39 01 85
- Esparteria Josep M.ª TORRES
Sió, 35 Tel. 39 08 39
- Rafael VALLVERDÚ
l'Hospitalet de Llobregat

Història i Anecdolari

Entre places i carrers, avingudes i altres denominacions, a l'actual Nomenclàtor de la nostra vila hi figuren més d'un centenar de vies públiques. Si tenim present que el cens d'habitants d'Agramunt és de quatre milers una mica llargs, veurem que en números rodons correspon a cada via pública una quarantena de persones, o sigui unes deu famílies.

Una conclusió vàlida que podem treure de tot l'indicat és que la zona urbana d'Agramunt és molt extensa, en relació amb els habitants actuals, i la densitat de població mínima, considerada la vila en conjunt.

Els carrers constitueixen la fesomia dels pobles i en aquest sentit Agramunt té de tot: una colla de vies públiques modernes -algunes d'elles pràcticament per estrenar- i un conjunt medieval on encara s'hi concentra bona part de la vida activa de la població.

Els carrers i places, àmbit i mitjà de relació entre els veïns, adquireixen amb el pas del temps una personalitat ben definida, determinada i condicionada per la seva situació i traçat, per la gent que hi ha fet estada, pels fets dels quals han estat protagonistes. Són com pobles en petit integrats en el conjunt de la vila. Degut al viure modern, que a tots ens condemna a la massificació, aquests trets diferencials avui no són tan remarcables, però no han desaparegut totalment. Encara existeixen diferències, encara hi ha classes, urbanísticament parlant.

Els nostres vells carrers -i els que no ho són tant- es mereixen una referència en aquesta secció que té per objecte recordar fets i situacions pretèrites. Poc a poc i sense presses, de tot anirem parlant. El tema dels carrers el farem sortir, de tant en tant, en la nostra sèrie d'articles.

En el seu llibre sobre el temple parroquial, editat al 1936, mossèn Joan Pons va poder escriure que Agramunt portava estampat el segell dels temps medievals en els seus carrers porticats i construccions senyorials. Avui, de cases senyorials a penes en queda cap; però de carrers porticats -ací en diem coberts- encara en conservem una colla, gràcies a l'interès que s'ha tingut per conservar-los en totes les reconstruccions que fins ara s'han realitzat en els carrers on abans n'hi havia.

Els coberts són un element típic dels antics carrers agramuntins. Els coberts també són referència obligada, els dies que es posen nostàlgics, en les explicacions dels fills d'Agramunt que ja cobren de la vellesa. Perquè els coberts, sobretot els de la Plaça i els del carrer de Sió, eren en el passat -un passat que arriba fins a la darrera postguerra- el centre de la vida social agramuntina: lloc de reunió i de passeig els capvespres dels dies feiners i ls migdies dels dies festius. Els coberts eren el rovell de l'ou de la vila.

Els agramuntins sempre hem tingut fama d'hospitalaris, s'ha afirmat amb freqüència que a Agramunt "tractem millor els forasters que els de casa". I quan es volia ponderar el bé que es trobaven a Agramunt els nousvinguts, s'acostumava a dir: "El qui ha tastat els coberts d'Agramunt, ja no es mou de la vila".

Actualment els coberts no tenen tanta importància com al segle XIIIè, posem per cas; però els dies que plou encara agraïm la seva existència, a part el tipisme que proporcionen a la població.

Lluís PONS i SERRA

Fruites Serra

JOGUINES
OBJECTES
REGALS

l'Ultima Novetat

Sant Joan, 22 — Tel. 39 06 57

Auto - Escola

Martí

Cotxes de Lloguer

Ripoll

Urbanització
Verge del Socors
Telèfon 39 01 61

L'Estatut de Centres Docents, un atemptat contra l'Escola Catalana

En el passat mes de març d'enguany ja ens referíem a la Llei d'Estatut de Centres i en fèiem un comentari dels seus aspectes més controvertits.

Darrerament, concretament el dia 10 d'octubre passat, en el Parlament de Catalunya va tenir lloc un debat sobre el tema, motivat per una proposta socialista d'interposar recurs d'anticonstitucionalitat a la "Llei orgànica de l'Estatut de Centres Docents", puix que: "aquesta llei -segons paraules del diputat socialista Joan Prats-minva per ésser una llei orgànica l'article 15 de l'Estatut ja que implica que les nostres lleis podrien ésser anul·lades pel poder central en el que li fos afectat". Es a dir, els catalans no podrem legislar en matèria educativa tal com a nosaltres ens permet l'esmentat article perquè, per damunt nostre hi ha aquesta llei orgànica, i això vol dir, una llei que afecta a tot l'àmbit estatal. I, és clar, sempre que aquí, a casa nostra, vulguem millorar aquest Estatut de Centres, per mi totalment antidemocràtic i autoritari, i amb una porta oberta molt gran per a la divisió entre escola pública-escola privada, ens pesará damunt nostre com una llosa, aquesta llei que a alguns ens agradaria que no arribés a sancionar-se ja que creiem que produiria un pas cap enrera vers postures conservadores i retrògrades i galrebé enacròniques.

Com tots sabem, el recurs socialista, no va tenir l'aquiescència de tots els grups parlamentaris del nostre Parlament i no va poder tirar endavant perquè no obtingué la majoria que ho permetés. Com ja és tònica general en la nostra Cambra el "Front Conservador" tornà a funcionar a la perfecció i, la UCD, CDC i ERC, votaren

plegats, amb la qual cosa estan aconseguint que l'Estatut de Centres sigui un greu atemptat contra l'escola catalana.

"La nostra actitud -deia a la Cambra el diputat socialista que presentava el recurs- no és partidista: el Parlament ha de poder arbitrar unes lleis pel camí normal, sense que estigui pendent del que li pugui o no venir.

No es tracta tampoc, de dur a aquesta Cambra una proposta perduda a Madrid per nosaltres: cal saber d'una vegada quin és el model educatiu que volem per Catalunya, ens hem de pronunciar sobre si volem que la nostra política educativa ens vingui marcada de Madrid o la volem fer nosaltres aquí".

I és precisament per aquesta raó que no comprenem com aquests partits polítics que diuen ésser "nacionalistes" i alguns fins i tot "d'esquerres", donen tàcitament el seu suport a una llei que minvarà d'una forma clara i contundent, ja ho veureu, el contingut del nostre Estatut i que farà molt menys catalana la nostra escola. Senzillament incomprendible si no fos que darrera de tot això s'hi amaga l'actitud de fer prevaler més els interessos de classe i de partit per damunt dels interessos del poble català.

Miquel AGUILA i BARRIL

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telèfon 39 07 18

Els nostres Pobles i el nostre País

(Els Privilegis d'Agramunt II) 2.ª Part

El segon gran privilegi d'Agramunt fou donat per Ermengol VIII, comte d'Urgell, el dia 27 de febrer de l'any 1197 i, el seu text, va ésser transcrit íntegrament el mes passat en aquesta mateixa pàgina. Ara doncs, intentarem estudiar-lo.

EL DOCUMENT I ELS SEUS PRIVILEGIS

Es òbvia la importància del document, patèsa la seva claredat i de gran significació les llibertats donades als agramuntins. El text s'encapçala amb una declaració solemne d'acceptació, de respecte i de defensa de tots aquells privilegis explicats en la CARTA DE POBLACIO de l'any 1163. El comte d'Urgell, amb golg, té ganas d'engrandir la vila i millorar les possibilitats econòmiques i jurídiques dels seus habitants i, per aquesta raó, es disposa a concedir les següents exempcions: a) la "forçia", això és, el dret de tots els convilatans a demanar una explicació jurídica davant qualsevol abús per part del poder establert; b) la "tolta", que vol dir la no exigència de cap tipus de servei arbitrari per part del comte o algun dels seus representants, tan generalitzat en l'època feudal; c) la "qüestia" que equival a la limitació en el cobrament de tributs o repartiments especials en diners o en fruits. A més, el comte es compromet a no exigir cap tipus de prestació a ningú com tampoc que cap convilatà li demani coses prestades. Possiblement el criteri dels comtes seria el no crear cap tipus de dependència entre ells i els seus súbdits per poder mantenir millor les relacions de llibertat. Una vegada més el comte ratifica el respecte a àdhuc la defensa, tant en temps de pau com en temps de guerra, de tots els béns materials existents a la vila. Així doncs, als habitants d'Agramunt solament els calia pagar la tradicional flança o "impost" de cinc sous, hom suposa, anualment.

Cal dir que tots els privilegis atorgats en l'anterior CARTA DE POBLACIO i tots els esmentats en aquest nou privilegi foren solemnement concedits, signats i jurats pel comte i els seus més íntims col·laboradors i representants sota el testimoniatge dels Sants Evangelis.

LA SITUACIO POLITICA DEL COMTAT

Com sabem, l'empenta conqueridora d'Urgell havia finalitzat l'any 1148 amb l'ocupació mancomunada —Barcelona/Urgell— de la ciutat de Lleida. Des d'aquell moment d'ençà la política dels nostres comtes es vinculà fortament amb els neguits expansionistes del regne castellano/leonès. El comte d'Urgell restà sovint absent del seu territori, la qual cosa anà possibilitant l'increment de l'autoritat pràctica dels vescomtes, nobles i senyors. No cal dir, per altra part, que l'esmentada política exterior enriqué monetàriament i territorialment —àmplies zones d'Extremadura— el comtat d'Urgell i, en conseqüència, les regalies, les fundacions, els privilegis, les cartes de població i les construccions, siguin monacals o eclesíastcs, acostumaven a acompanyar cadascuna de les visites dels comtes arreu les contrades dels seus dominis a Catalunya.

A la mort d'Ermengol VII, 1184, heretà el seu fill Ermengol VIII. La germana del comte, Marquesa, s'havia casat amb Ponç III, vescomte de Cabrera i senyor d'Artesa, de Montmagastre, de Castelló de Farfanya i d'altres tres llocs. L'any 1185, el comte s'emmaridà amb Elvira, a la qual li donà, entre altres, el castell d'Agramunt. La nostra vila doncs, esdevingué de ple una vila comtal.

El nou comte continuà la política exterior del seu pare. L'absència quasi permanent del comtat enfortí, poc a poc, el poder del seu cunyat fins el pun d'ensenyorir-se d'una gran part

d'Urgell amb el consentiment del mateix rei Alfons, el Cast. La situació abocà cap a un seguit de lluites nobiliàries, tan intenses, que obligaren a l'arquebisbe de Tarragona, al bisbe d'Urgell i al mateix Ermengol VIII a signar la PAU i TREVA DE DEU, el dia 28 de maig de 1187, a l'església de Santa Maria d'Agramunt, extensiva a totes les terres del comtat. L'any 1190, el comte, amb el vist i plau del mateix rei, repartí els dominis del vescomte Ponç, la qual cosa, lluny de facilitar la normalització territorial, esdevingué un motiu per enverinar de nou les lluites entre ambdues tendències que, després de cinc anys, acabarien amb el reconeixement de la sobirania comtal sobre les terres i castells del vescomte i cunyat, Ponç de Cabrera.

Malgrat tot, la pau no havia d'ésser definitiva ja que l'hereu del vescomte de Cabrera, Guerau, lluitaria intensament per poder legitimar els seus drets comtals, especialment a partir de la mort d'Ermengol VIII, l'any 1.208.

UN ASSAIG INTERPRETATIU DEL PRIVILEGI

Hem vist que els comtes d'Urgell s'havien decantat per la política peninsular dels regnes castellans davant la reconquesta de la zona Duero-Tajo. El resultat d'aquesta decisió comtal significà per l'Urgell un enriquiment monetari —botí i pàrles— uns dominis territorials importants en la zona d'Extremadura i un recolzament polític dels reis astur/leonesos/castellans. Tanmateix, tot això obligava al comte d'Urgell a llargues absències del seu comtat.

Aquest plantejament polític del comte l'obligava, per altra part, a confiar el govern real d'Urgell als vescomtes, als nobles, als senyors i als batlles i als catalans quan es tractava de viles comtals com la d'Agramunt. No cal dir que la situació afavoria l'enriquiment i el domini real dels esmentats personatges, la qual cosa, el comte, intentava evitar a través dels mecanismes jurídics dels privilegis.

Hom creu que les lluites senyorials entre els partidaris de Ponç de Cabrera i les viles fidels al comte absent, obligaria els habitants d'Agramunt a defensar incondicionalment la legitimitat patrimonial d'Ermengol VIII. Aleshores doncs, els comtes, una vegada reconeguda la seva sobirania arreu, van voler agrair la fidelitat dels agramuntins amb els PRIVILEGIS de l'any 1197, els quals, a més a més, haurien estat pensats per anar retallant l'ensenyoriment d'uns i altres en benefici de les llibertats del poble, tradicionalment vinculat al poder carismàtic dels comtes.

Joan NOVELL

FUNERARIA

J. TORNÉ

Exclusiva de tots els serveis de OCASO, S. A.

Avda. Catalunya AGRAMUNT Tel. 39 08 62
(Edifici La Torre II)

ESTABLIMENTS

Ramon Gili i Cases Celestina Bonet i Forcades

*Desitgen als seus clients i públic en general
bones Festes i pròsper Any Nou.*

i els ofereixen un variat i extens assortit de:

**Coberteries
Cristalleries
Vaixelles
Bateries de Cuina
Figures i gerros d'adorn
Jocs de Cuina
Miralls i Armaris
de cuina i bany**

Plaça de l'Església, 6

LLISTES DE BODES

**Instal·lacions Fontaneria
Calefaccions
Aire condicionat
Gres Català
Sanitaris**

**Circumval·lació, s/n.
Telèfon 39 02 81**

ATENCIÓ: Gran oferta de Coberteries RIBERA amb OBSEQUIS

MAFET D'AGRAMUNT (Informa, Antonieta Figueres)

NOVEMBRE. - La notícia d'aquest mes és que una família del poble (família RUICH) s'ha fet càrrec de la sala del safè. S'obre tots els festius i vigílies; segons diuen està molt animat, ja que eren molts els que es desplaçaven a Agramunt, les vigílies, per passar una estona a la nit.

L'ABADIA JA ESTA HABITADA: Donos sí, fa uns anys que aquesta casa, que era propietat de l'Església on hi habitaven els rectors, es passà a vendre per part del Bisbat de la Seu d'Urgell i la compraren uns veïns del poble. Ara fa un mes que, després de moltes millores ha quedat habitable, sembla impossible que una casa vella (ja que la llinda que hi ha sobre la porta d'entrada, data del 1699) hagi pogut quedar tan bé com els ha quedat, és una de les cases que té més vista de totes les del poble. Des d'aquí, la meua felicitació.

També aquest mes es produí la primera nevada, que va ser molt ben acollida per l'inesperat del temps i pel molt que convenia la humitat al defora.

PUIGVERD D'AGRAMUNT (Informa, Joan Avellana)

NOVEMBRE. - A primer d'aquest mes cal destacar la neu que va caure, però com que va ploure no es va quedar presa i de tirar boles no en vam poder disfrutar. Degut a les pluges i la neu que tot s'hi ajuda, ja veiem baixar aigua pel riu Sió, cosa que ha fet molt contents tota la gent.

Dia 4. - DEFUNCIO: Va morir Mercè Creus i Roig de 64 anys.

Dia 12. - NAIXEMENT: En la família París ha nascut una nena, filla de Josep i Remei.

Dia 16. - AMONESTACIONS: Van anar les primeres amonestacions entre Valentí Mirjavila, de Puigverd d'Agramunt i Josefina Viles, de Vilves.

Dia 23. - QUINTOS: El diumenge passat varen sortejar els quintos d'aquest poble, són quatre: Angel Eroles, Jaume Grau, Josep Maria Llorens i Josep Serra; que tots tinguin molta sort.

PREIXENS (Informa, Ramon Fontanet)

CLUB: En una sala de les escoles del poble hi ha instal·lat un club de jovent. La sala, ha quedat molt ben ambientada. S'obre cada dia als vespres. Es veu els divendres, dissabtes i diumenges quan hi fa cap més jovent, tant del poble com dels voltants. Hi ha un bon parcament i frondosos arbres.

BATEIG: A l'octubre es batejà la nena Sònia Pijuan i Ros, filla de Martí i d'Agnès.

DEFUNCIONS: El dia 28 de setembre Maria Ros i Pijuan, de 47 anys d'edat i el 25 d'octubre, Montserrat Farré i Vilves, de 77 anys.

SEMBRA: La neu i les pluges han donat una bona perspectiva al camp. Ja tot és sembrat i en alguns llocs ja comencen a apuntar.

LES VENTOSSES (Informa, Josefina Marquilles)

El dia 1 de novembre es celebra Tots Sants i, com era costum, el cementiri estava ple de flors. A la tarda, el mossèn va dir una plegària al cementiri pels difunts on hi assistí tot el poble.

EL DIA DE LA NEVADA: El dia 5 d'aquest mes va fer una nevada, que ni els més vells del poble no recordaven haver-ne vist mai cap en aquest temps.

Sortí vàrem tenir que hagués plogut el dia abans perquè d'altra manera, ens haguéssim quedat bloquejats per la neu.

OSSÓ DE SIÓ (Informa, Xavier Bernaus)

OBRES. Durant aquests mesos de la tardor la gent del poble s'han decidit per fer millores a les seves cases: i aquesta vegada s'ha arrebossat la façana de cal Gomà, a més han fet un tancat a l'eixida per la padrina.

-LA MILI- A primers d'aquest mes de novembre va arribar de la «mili» molt content Lluís Vilaseca, però mentre uns arriben altres ja es preparen per anar-hi, i aquest cop és el seu germà Aselm Vilaseca, qui es prepara per marxar a Madrid, a l'abril.

ALMENARA ALTA (Informa, Raül Ripoll)

NOVEMBRE. - En la plaça del nostre poble hi tenim un pou que, abans de passar el Canal d'Uriell, abastia d'aigua. Amb el temps s'havia deteriorat. Els dies 7-8, els veïns del poble (un representant de cada casa) oprofitant la nevada van ficar-se a restaurar-lo. Ha quedat molt bonic.

PAL DE LA CONDUCCIO: Quan es va fer l'explanació de la carretera, ens vam trobar que un pal de la conducció, que ens porta la llum, destorbava. Alshores el dia 10 de novembre la FECSA va venir a treure'l. Aquesta feina ha costat a l'Ajuntament la quantitat de 9.502 pessetes.

VELOCITAT: La nostra carretera encara no està acabada, però els automobilistes ja l'estan provant, potser a marxar excessives. Es produeixen alguns accidents de moment lleugers, gràcies a Déu. El dia 13 d'octubre va marxar de la carretera un vehicle (turisme). El conductor, únic passatger, no es va fer mal. El dia 22 de novembre va ser un autocar el que esdevingué a la cuneta, sense conseqüències majors.

LES PUELLES (Informa, M.ª Antonieta Boncompte)

NOVEMBRE, dia 1. - TOTS SANTS: S'ha arreglat el cementiri com es fa cada any, hi ha hagut molta concurrència de gent.

GENT AL POBLE: Com cada any més o menys en aquestes dates el poble està bastant animat, sobretot pels caçadors que tenen arrendat el vedat.

JA HA PLOGUT!: Els pagesos s'han animat a sembrar i quasi es veuen tots els camps del terme ombrats.

BELLVER D'OSSO (Informa, Jordi Pedró)

OCTUBRE, dia 26. - BATEIG: A l'Església parroquial de Bellver, mossèn Salvador Gené ha batejat la petita Neus Segura Vall. Felicitats als pares i padrins.

Dia 30: Després d'una curta però greu enfermetat ens ha deixat l'avi Pere Vall, que a l'edat de 86 anys Déu se l'ha emportat a la glòria eterna. Es una nova trista i tots acompanyem en el sentiment els seus apenats.

NOVEMBRE, dia 5. - UN DESPERTAR MOLT BLANC: Tots ens semblava estar en un somni, mai no havíem vist cosa semblant les persones de la meua edat i d'altres més avançades. La veritat era que havia nevada a tota la comarca, més encara a tot Catalunya galrebé. Una nevada que per al poble de Bellver va representar molt, a més de la nevada, les aigües han retornat i els problemes anteriors ja estan arreglats.

SEMBRAR: Des de finals del mes d'octubre que la gent s'ha llançat, de totes a totes, a la tasca de la tardor dels pobles de pagès de la comarca: sembrar. La nevada abans anomenada va ajudar en gran manera que la llavor germinés i si el fred no ens la juga, sembla que es presenta molt millor collita que la passada.

MONTFALCO D'AGRAMUNT (Informa, Teresa Rovira)

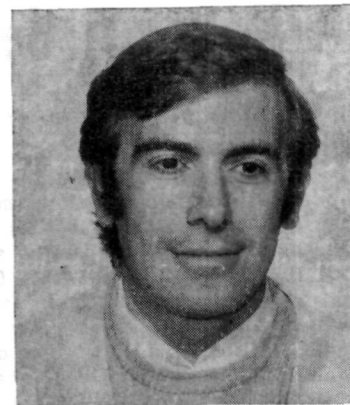
Aquesta vegada tinc dues coses per comunicar-vos:

La primera és l'arreglada de camins, de moment encara no s'han fet tots, però esperem que l'obra tingui un bon final. I que no es deixin cap camí per arreglar!

I l'altra és que, mentre un home sembrava, en va ensulsiar un rastell de la finca i el tractor va quedar perillós però, per sort, no passà res.

Entrevista amb

Josep Bertran i Puigpinós

«Agramunt ja té museu». Aquesta va ser una frase que va córrer durant els primers dies de setembre. Els de «SIO» ja hi vam esmerçar una bona colla de comentaris, amb tot, però, ens ha semblat que pecaríem d'injustos, si no hi dedicàvem, al fet, unes «pàgines centrals». Per aquesta raó, hem volgut fer una entrevista amb en Josep Bertran i Puigpinós, conseller de l'Ajuntament —i alhora redactor de «SIO»— perquè, sens dubte, ha estat el gran impulsor de la idea del museu. Li hem fet les següents preguntes:

* * *

— Fes-nos un breu resum de la teva vida.

— Bé, vaig néixer a Agramunt, el dia de Sant Josep de 1946. Estic casat i amb dos fills. Les primeres lletres les vaig aprendre a «les Monges», després vaig fer el batxillerat superior a l'Acadèmia. Els primers anys de la meua joventut vaig viatjar una mica. Actualment treballo en una empresa de serveis agraris.

— Nosaltres ací hi afegiríem que és un xicot que porta molt endins les coses que es refereixen a la seva terra (Agramunt, Urgell, Catalunya) i que per això s'ha preocupat sovint per treballar en favor d'aquestes causes. A més, veiem que s'ha deixat d'explicar la seva gran afeció pel teatre que el va impulsar, durant uns anys a ser el director del «Grup Escènic d'Agramunt». Bé, continuem; parlem del museu: et ve de molt lluny la idea de muntar un museu per a Agramunt?

— Tota persona que té un viu interès pel seu poble i per la cultura, sent la necessitat d'un museu. Perquè no podem oblidar que som fills d'un passat que ens ha condicionat en la nostra manera d'ésser com a comunitat i que l'estudi, el coneixement del nostre pretèrit ens ha de marcar en el futur. D'aquí a tenir una idea preconcebuda de muntar un museu hi ha molta distància, evidentment, però la cosa canvià en formar part del Consistori i responsabilitzar-me d'unes àrees concretes i tan properes a un museu com és el Patrimoni Històric. De totes maneres, la idea era bastant utòpica, ja que la manca d'un local adequat impossibilitava de moment la creació del museu. La cosa, però, canvià radicalment en descobrir el soterrani del «Mercat». Allò era ideal. Fetes les consultes oportunes, es presentà la moció als companys del Consistori que l'aprovaren per unanimitat; i... mans a l'obra.

— Ha valgut molts diners acondicionar el museu?

— L'acondicionar el local se n'ha anat a la ratlla de les 500.000 pessetes. S'ha confeccionat un pressupost per les futures necessitats d'acondicionament i millora i, tot junt, s'ha presentat amb una sollicitud de subvenció de 400.000 pessetes que esperem ens sigui concedida, donats els contactes mantinguts.

— Quan es posarà en marxa d'una manera definitiva?

— Per les festes de Nadal.

— Per què hi ha hagut uns dies que ha restat tancat al públic?

— El muntatge del museu no és pas cosa fàcil. S'han de cercar peces, catalogar-les, muntar-les, etc. Tot això requeria temps.

— Qui hi ha col·laborat?

— Amb anterioritat al muntatge del museu s'ha via creat el «Consell Municipal del Patrimoni Cultural», en el que s'hi apleguen persones preocupades per diferents aspectes del nostre àmbit cultural. Perquè una política de potenciació cultural no la poden portar a terme un parell de persones des de l'Ajuntament sense comptar amb la participació el més àmplia possible d'agramuntins que vulguin aportar els seus esforços, les seves idees, el seu consell. Jo entenc que el que l'Ajuntament ha de fer en aquest aspecte de la vida agramuntina és potenciar tot allò que hi ha, però sobretot crear els mecanismes, institucions, digueu-li com vulgueu, que particularment siguin molt difícils de fer. Anteriorment al Museu Municipal, fou creat l'Arxiu Històric. Bé, doncs, són els membres del Consell els que tenen cura de tirar endavant el Museu. Uns s'hi dediquen més que altres, que, a la vegada, s'ocupen d'altres assumptes. De feina n'hi ha molta i per a tots els gustos. Es evidentíssim que sense aquestes persones i les que s'hi vulguin afegir no es podria tirar endavant, perquè som una comunitat petita on la feina l'hem de fer entre tots.

— Molt bé, però quins són els components del Consell Municipal que tu dius? Dóna'ns noms.

— El formen Joan Puig, Lluís Pons, Jaume Cots, Pere Mora, Ramon Vicens, Francesc Domingo, Guillem Viladot, Rosa M.ª Añé, Manuel Pal, Ricard Creus, Gabriel Balcells i jo mateix.

— **A part d'aquests hi ha hagut altres col·laboradors, donants d'objectes, etc?**

— En general els agramuntins han respost bé, malgrat que sempre et trobes amb desenganys i incomprendiments, però espero que s'aniran superant. Perquè hem de prendre consciència que el Museu o l'Arxiu no és quelcom de particular de ningú. Es de tots i tothom pot intervenir-hi. Ja per evitar recels en redactar-se les normes per les quals es segeixen aquestes dues institucions, s'incloué una clàusula que diu ben clarament que el material pot ser donat o dipositat; en aquest segon cas el seu propietari pot, en qualsevol moment, retirar el material que hi tingui deixat. És important que la gent ho sàpiguí.

— **De cara al museu, teniu alguna altra cosa en projecte?**

— Volem fer del museu una eina viva de cultura, no una estança de mals endreços. En primer lloc cal una catalogació, estudi i presentació del seu contingut el màxim de rigorós. Cal facilitar-ne el seu accés al públic en general i al jovent en particular. Del local del museu, que a mi em sembla magnífic, en farem també una «sala d'exposicions» i ja en tenim programades tres per aquest curs. La primera, durant el mes d'abril, de l'obra del nostre Guillem Viladot; la segona, del 15 al 31 de maig, serà una exposició sobre la «Història de l'humor gràfic a Catalunya», patrocinada per l'AVUI-2.000; i la tercera, una mostra de l'obra de l'artista Josep Minguell, de Tàrraga.

— **Alguna altra qüestió respecte el museu?**

— No crec que valgui la pena estendre'm més. Una cosa m'agradaria remarcar, i és les grans dificultats que tenim a trobar estris antics usats per a l'elaboració dels torrons, la xocolata i el teixit, tres productes típics de l'artesanía local i als que tants agramuntins s'hi dedicaren. Esperem que algun amable lector ens en pugui facilitar algun més.

— **Ah! una darrera qüestió pel que fa al museu. Creus que serà suficient la seva capacitat?**

— Penso que tot s'omplirà ràpidament. En aquest moment estem procedint a la tria dels objectes i molts s'hauran de quedar al magatzem. És bo que es quedi petit això; ens esperonarà per cercar solucions. Penseu que el contingut del nostre Museu ha d'ésser necessàriament molt variat: des de l'arqueologia, l'etnologia,... en fi, tot allò que d'una manera o altra forma part de la nostra història agramuntina i comarcal.

— **D'acord! Ara, com que també ets de l'Ajuntament, et voldriem fer unes preguntes al respecte. Què t'hi va portar a formar part de l'actual Consistori?**

— A formar part d'una candidatura a les eleccions municipals, m'hi van portar una sèrie de circumstàncies: una amics, una manera de veure les coses, unes fidelitats, unes responsabilitats amb mi mateix en últim terme.

— **Amb un any i mig que has tingut de viure-ho i de veure-ho, com et sembla que rutlla l'Ajuntament?**

— El nostre Ajuntament ja comença a ser una mica complexe. Hi ha coses que rutllen bé i d'altres malament, però, fent un balanç provisional, s'ha de dir que el veig francament positiu. De totes maneres, no s'ha d'oblidar que la gestió municipal té una durada de quatre anys i moltes coses es programen en funció d'aquesta durada. No es pot pas acudir a tot alhora. Les coses aniran més bé o més malament, però el que sí puc garantir és que la il·lusió i l'esperit de treball dels companys es manté com el primer dia a desgrat dels entrebancs que van sorgint com a bolets en una tardor plujosa.

— **A l'Ajuntament, de quines altres facetes et cuides?**

— Sóc el Regidor del Patrimoni Històric: Museu, Arxiu, Monuments, etc; El Regidor d'Esports, d'Informació, de l'Escola Municipal de Música a més de Dipositari Municipal.

— **Anem per parts. Parla'ns de l'esport.**

— Agramunt és un gran desert amb algun oasi, esportivament parlant. No hi ha instal·lacions, no hi ha practicants i, en aquests dos sentits és en els que cal treballar. Primer, aprofitar al màxim les poques instal·lacions per a fomentar la pràctica de l'esport entre els nostres infants i joves. En aquest sentit, durant tot el curs de l'any passat s'impartiren als alumnes d'EGB uns cursos de promoció esportiva; i enguany es continuen, i amb una assistència massiva. Quant a instal·lacions, fa falta, com a mínim, una pista poliesportiva amb unes mides reglamentàries. Això es farà, encara que s'està pendent del remodelatge que comportarà al Camp Municipal d'Esports la construcció d'uns vestuaris i grades pel Club de Futbol Agramunt, de la qual ja se n'ha fet el projecte i s'ha presentat de cara a les subvencions. La piscina és una altra gran obra a fer, i per a la qual tot el Consistori hi aporta el seu sou. Ja tenim quatre o cinc projectes per estudiar, però cal solucionar abans el problema de la seva ubicació que està pendent de les «Normes Subsidiàries».

— **I què ens dius de l'Escola Municipal de Música?**

— L'Escola Municipal de Música és una de les altres coses que em fa molta il·lusió. Si aconseguíssim que arrelés, d'aquí uns anys podríem veure coses magnífiques en l'aspecte musical. La música instrumental assolí altes cotes en altres temps a Agramunt, i puc assegurar que no serà per manca de ganjes i d'esforços dels desinteressats professors, si no s'arriba a fer revivre, entre nosaltres i per mitjà de la juvenalla d'avui, aquell ambient d'altres temps. A més de l'ensenyament de la música, «l'Escola», per mitjà del seu Patronat, intentarà mantenir una vida musical activa a través de concerts, audicions, etc. El Patronat encara no ha entrat en funcions; espero que ho pugui fer a primers de l'any que ve.

— Quant a la informació, quins aspectes han estat els que has treballat?

— Es ben curiós que mentre estem bombardejats constantment per tota mena d'informacions generals de tot el món, estem generalment tan mal informats d'allò que succeeix al nostre poble. Com òrgan genuïnament d'informació local tenim el «SIO». Però no tothom el té, i els que el tenen, alguns no el llegeixen. Recordo un fet curiós i un xic penós, al respecte: una persona que em consta que té el «SIO», em va felicitar perquè va llegir, fa uns dies, a «La Vanguardia» la notícia de la renúncia dels regidors agramuntins a la percepció del sou en benefici d'una obra d'interès general; mentre això feia 4 o 5 mesos que ja s'havia publicat a la secció d'informació municipal de «SIO»! També s'informa d'Agramunt en diferents periòdics d'àmbit nacional i a la ràdio; malauradament no dispo de prou temps per fer jo personalment cròniques per a diaris i altres mitjans de difusió, com havia fet en altre temps, i m'he de limitar a trametre petites notes informatives. Crec que també entra en aquest àmbit d'informació, encara que és d'un altre tipus, tots els cartells que s'han posat per a millor indicació dels viatgers que travessen la Vila o d'aquells que ens visiten. També hi ha en projecte la confecció de nous fullets informatius d'Agramunt i comarca. A més, ja s'informà en el seu temps de la nova denominació i retolació en català de carrers i places de la Vila.

— Sabem que et cuides de la pàgina «L'Ajuntament Informa», del Sió; són dues pàgines denses de lletra menuda. Et porta molta feina?

— La normal d'una secció fixa. Tal vegada el fet d'haver-hi de donar aquest to impersonal de «nota oficial» i també el de resumir els temes.

— Creus que ja n'hi ha prou amb aquestes dues pàgines mensuals d'informació de l'Ajuntament? Fas quelcom més al respecte?

— Es podria donar també una informació més ràpida, sobretot en els acords normals de les permanents, per mitjà d'anuncis als plafons, però un hom té les seves limitacions de temps i l'oficina municipal es veu que també.

— Alguns cops hem sentit parlar d'una «Casa de la Cultura». Què hi dius?

— Sí, n'hem parlat, encara que no oficialment.

Són coses que valen molts milions i s'han de rumiar bé. A mi també em faria molta il·lusió arranjar l'edifici de l'Ajuntament. Pensem que és la Casa de la Vila, la casa de tots i, avui, no reuneix ni les mínimes condicions necessàries de servei ni de dignitat representativa. Tot està bé, tot és necessari, però cal escollir perquè no es pot fer tot. Crec, però, que una cosa o altra es farà, en aquest sentit.

— Parlem d'una altra qüestió. Ja fa molts anys que ets de la Redacció de Sió; encara que siguis de «L'olla», et volem preguntar: quins defectes hi veus? I quina és la teva aportació al butlletí?

— Hi ha un tipus de defectes inherents als condicionaments en què es mou una revista com la nostra: irregularitats en la sortida al públic, massa temps des de la redacció de la notícia o l'article, fins que arriba al lector, etc. N'hi ha d'altres de tipus, podríem dir, «professional», ja que els que hi som fem el que sabem; aquest difícil navegar entre l'article incisiu i la vida en una petita comunitat, on tots ens coneixem i convivim... Hi ha també els defectes tècnics de compaginació, etc.

Quant a la meua aportació, es pot dir que he fet una mica de tot, com molts dels que fa temps que hi pertanyen: redacció de pàgines centrals, de l'«Agenda», de Comentaris de redacció, articles, contes, entrevistes...

— Finalment, vols afegir-hi alguna cosa a tot això?

— M'agradaria que els agramuntins s'adonessin de l'esforç que es fa per endegar des de l'Ajuntament i amb col·laboració de tots els veïns interessats, una política que comporti un millorament en molts aspectes de la nostra comunitat, per tal d'apropar-la a una vida més enriquidora. La música, la conservació i recuperació del nostre passat, les festes, l'esport, l'ensenyament, etc., són aspectes a tenir molt en compte per millorar la societat, i tots nosaltres, a Agramunt, som una parcel·la d'aquesta societat que volem dignificar. La cultura és la inversió més rendible que un poble pot fer de cara al seu futur.

* * *

Bones són aquestes darreres paraules que ens ha dit aquest agramuntí infatigable, per això no volem trencar l'oració tot afegint-hi altres coses; no. Ja hi estem d'acord: «La cultura és la inversió més rendible que un poble pot fer de cara el seu futur».

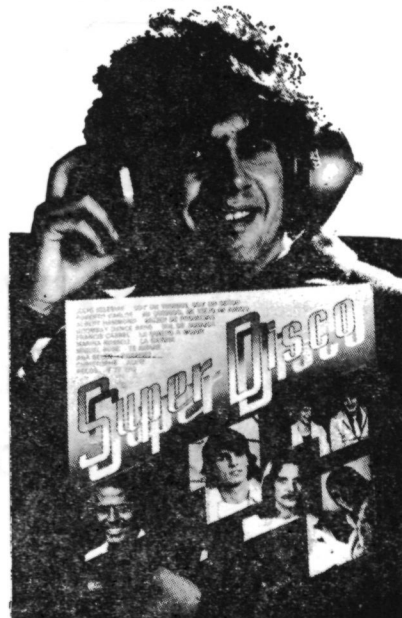

GRAN MERCAT

El Rebost

Carrer de Sió, 15

Estalvi, Música...

¡ Premis durant un any.

Emporti's a casa la música que li agrada.

Pot escollir entre la SIMFONIA DEL NOU MÓN de Devorák, en la versió de l'orquestra de Cleveland, les interpretacions plenes de color de l'Orquestra PLATERIA i el SUPERDISC, amb els èxits d'aquest any, en les veus de Miguel Bosé, Marina Rossell, Julio Iglesias, Los Pecos, Roberto Carlos, etc...

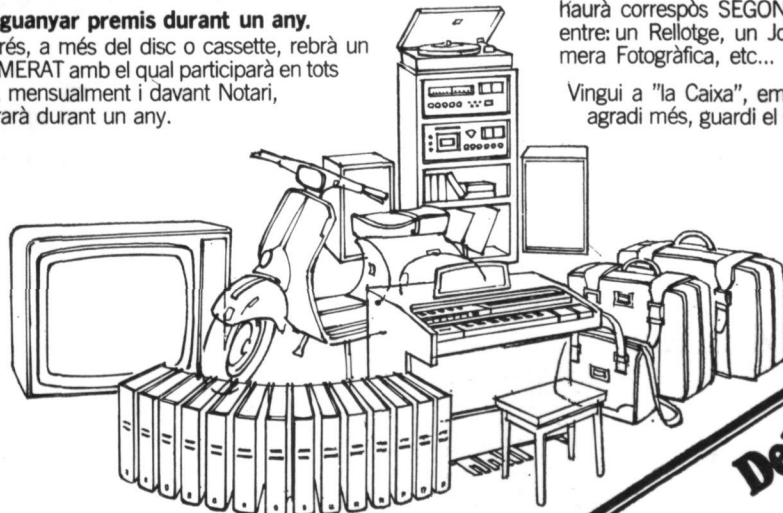
...I prepari's a guanyar premis durant un any.

En efectuar l'ingrés, a més del disc o cassette, rebrà un RESGUARD NUMERAT amb el qual participarà en tots els Sorteigs que, mensualment i davant Notari, "la Caixa" celebrarà durant un any.

Pot aconseguir magnífics premis. És ben senzill. Si les quatre últimes xifres del número del seu RESGUARD coincideixen amb les del número sortejat, li correspon PRIMER PREMI i per tant podrà escollir entre: una Moto, un Equip d'Alta Fidelitat, un Televisor en Color, etc... El que vostè prefereixi.

Si només coincideixen les tres últimes xifres li haurà correspost SEGON PREMI; podrà escollir entre: un Relotge, un Joc de Maletes, una Càmera Fotogràfica, etc... El que vostè prefereixi.

Vingui a "la Caixa", emporti's la música que li agradi més, guardi el seu número i bona sort!

Del 15 al 31 de
desembre

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

Cooperativa Agropecuària de Guissona

Tel. 550000 (14 línies)
GUISSONA

Pinsos Compostos

Escorxador general
Frigorífic

Medicaments i
Assistència Tècnica

Material per a la
Ramaderia

Secció Agrària

ROS ROCA S.A.

LA INDUSTRIA
DEL REMOLC

Llenya i Carbó
**F. Santamaria
i Fills**

Santa Esperança
Telèfon 390387

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

Sastreria
UNIVERS

Avda. Carlemany, 81

LES ESCALDES
PRINCIPAT D'ANDORRA

INDUSTRIES PADULLES/SORRIBES S.A.

SITGES per emmagatzemar pinsos, farines, ciments,
i cereals VIS-CENSFINS transportadors i
elevadors de diferents mides i potències
Poligon, s/n. Tels. 39 06 06—39 06 25 AGRAMUNT

GRUPO CONSIST S.A.

SACS DE PAPER - BOSSES DE PLÀSTIC - TRANSPORTS
CTRA. TÀRREGA, s/n. ✉ CORREUS n.º 25
☎ (973) 39 02 00 (4 LÍNIES) ☎ CONSIST
AGRAMUNT (LLEIDA) ESPANYA

JOIERIA- RELLOTGERIA Articles de Caça i Esport

Esteve Plagunes

ELECTRODOMESTICS

Representant de les Màquines de Cosir

ALFA i REFREI

Carrer Sió, 21 AGRAMUNT Tel. 390261

TALLERS

Joan Jové i Solé

Especialitzats amb Soldadura, Sinfins,
Treballs de Torn, Serralleria en general

Portes basculants i tota classe de treballs en
Fusteria d'Alumini

Tel. 390601 Pressupostos sense compromís

Carrer del Clós, s/n. AGRAMUNT

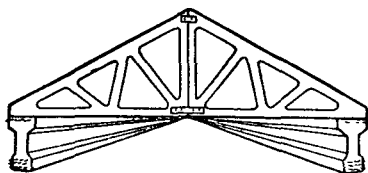
Tels. 39 00 11 - 39 01 81

Establiments **GALCERAN**

**Carnisseries
Queviures**

AGRAMUNT

PRETENSATS

CUNAT, S. L.

Avda. Catalunya, 13   Tel. 39 01 15   Apartat 26
AGRAMUNT   Urgell - Lleida

FIBAL

Sastreria i Confeccions per a
Cavaller i Nens

Plaça Pou, 14

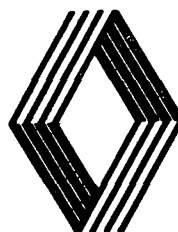
Tel. 39 07 36

Turrone's R.V.

CHOCOLATES *Viladís*

Una llarga... i dolça tradició

Fabricats per VICENS - BONET, S. A.

AGENCIA RENAULT

JERONI VALLS I SEGURA

Ctra. Artesa - Tàrrega, Km 12'800
Tel. 39 03 34   AGRAMUNT

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

Electrodomèstics
VILANOVA

Guimerà, 13

Tel. 39 08 90

AGRAMUNT

Restaurant'
Cafeteria
Discoteca
Sala de Festes
Piscines
Pista d'Estiu
Video-Set

Estacions de
Servei a:

Agramunt
Cubells
Montgai
Mont-roig

Establiments
E. S. A.

Tels. 390802
390202 - 390142

AGRAMUNT

La constant marxa vers al lideratge empresa per l'Agramunt fa algunes jornades ha donat el seu fruit, els partits jugats aquest mes han estat brillants victòries a tots els camps, i així pujant graó per graó, hem arribat a l'honrós cim de la classificació.

L'Agramunt, per fi, és líder solitari de la taula general del nostre grup de 2.ª Categoria Regional.

El nostre equip, qua va començar la lluita molt vacil·lant, per diverses dificultats, en no poder alinear el conjunt que l'entrenador i la junta havien aconseguit, juntant una bona plantilla, amb la il·lusió de poder donar bon futbol a la nostra afició, fer ressonar arreu el nom de la nostra Vila, i aconseguir d'una vegada l'ascens de Categoria que tots anhelem i els nostres aficionats es mereixen.

Per fi, hem pogut posar en marxa una esquadra eficaç i potent, ho enrotllem tot fàcilment, i els nostres adversaris, no poden arrencar-nos cap dels punts que es posen cada diumenge el litigi, els lesionats o absents són ben suplerts pel de la banqueta, que, a dir veritat, són tan bons i eficaços com els titulars i així ho demostren la regularitat i les victòries.

Els nostres aficionats, que per la seva adhesió tot s'ho mereixen, estan orgullosos i eufòrics dels èxits actuals del nostre equip.

Que els èxits continuïn, i desitgem que amb la col·laboració de tots puguem arribar a la fi d'aquest campionat amb la victòria total premiada amb l'ascens, tan desitjat, a la Primera Categoria Regional.

Resultats del mes

Agramunt-Montoliu, 3—0; Cervera-Agramunt, 3—4; Agramunt-Guissona, 2—1; Poble Sec-Agramunt 3—4; Agramunt-Vilanova del Camí, 3—2.

CLASSIFICACIO GENERAL

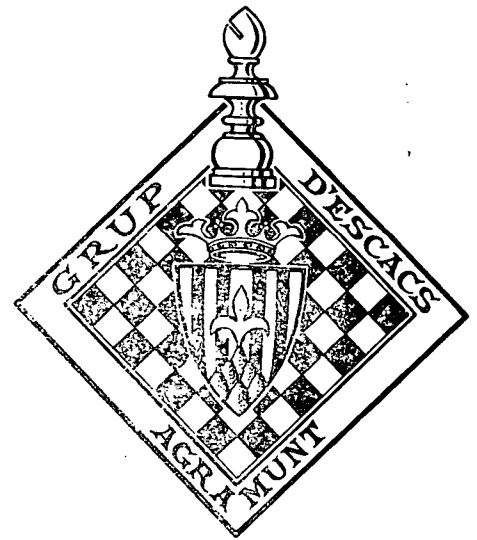
AGRAMUNT, 21; Juneda, 20; Lleida, 19; Guissona, 18; Ponts i Torrefarrera, 17; Vilanova del Camí, 16; Fàtima i Tremp, 15; Gardeny i Organyà, 13; Poble de Segur, 12; Almenar i Poble Sec, 11; Castellserà i Magraners, 10; Montoliu, 7; Arbeca, 6; Montgai, 5; Cervera, 4.

Golejadors de l'Agramunt

Soldevila, 13; Pintó, 7; Caballer, 5; Cortés, Pulido i Mas, 4; Guitart, 2; Vilaseca, 2.

Total de gols marcats: 37.

Jaume Brils

TORNEIG D'ESCACS

Tal com deia mesos endarrera, el Grup d'Escacs inicià el tercer torneig social. Una vegada acabat, el qual ha estat molt interessant, ens ha donat un nou campió.

CLASSIFICACIO

Primer, Dr. Antoni Pasqual, 9 punts.

Segon-tercer, Joaquim Borges, 8 punts.

Segon-tercer, Josep M.ª Giménez i Badia, 8 punts.

Quart, Laureà Giménez, 6 punts

fins un total d'onze jugadors.

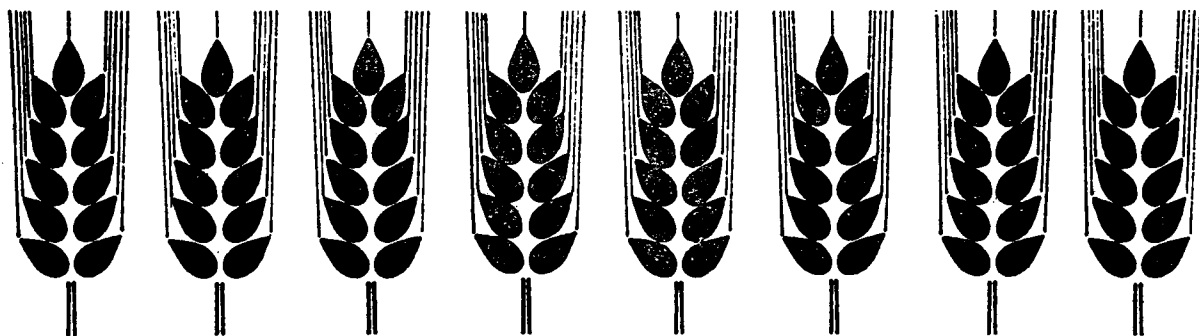
En primer lloc, em plau felicitar el guanyador per la bona campanya que ha realitzat, lluitant i especulant sempre en les partides decisives i avançant-se als seguidors més immediats.

Bones han estat les actuacions de BORGES, un juvenil que cada dia va a més, i la de J. M.ª Giménez i Badia, un veterà que encara es conserva en forma. Molt acceptable, la del seu fill Laureà i, regulars, les dels altres jugadors.

Fruit d'aquest torneig és que s'ha pres part al campionat provincial per equips, on el nostre grup està demostrant la seva vàlua. En encapçalar el primer lloc de la classificació, a partir de la quarta ronda i, quan tan sols queda una jornada per acabar, amb un sol punt que s'obtingués, quedaríem campions del primer grup.

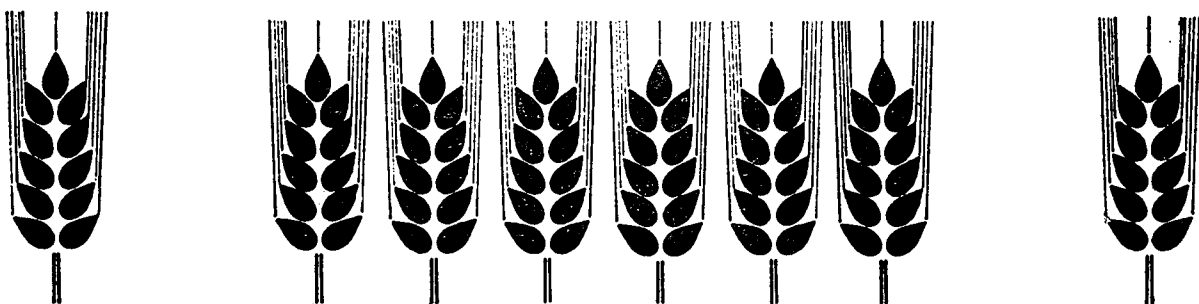
Hem d'esperar i desitjar, que l'última jornada no ens jugui una mala broma i així puguem cridar: Endavant Agramunt!

Paulí Ribera

Dicurán® Extra líquido

**l'herbicida de Ciba-Geigy per als conreus
de blat i ordi**

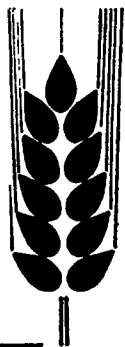
Dicurán® Extra líquido

**herbicida específic per combatre amb eficàcia el
margall (Lolium sp.) i les herbes perjudicials de fulla
ampla.**

Dicurán® Extra líquido està inscrit en el R.O.C. de P. i M. F.
amb el n.º 14.310/83, a la categoria A (A-B).

**Ciba Geigy Sociedad Anónima
Divisió Agricultura
Apartat de Correus 1628
Barcelona**

**Delegació a Lleida:
Ciba-Geigy Sociedad Anónima
Mosén Reig, lletra A
Telf. 23 28 91**

CIBA-GEIGY
Creadors de productes per a una agricultura moderna
Dicurán® Extra líquido

® = marca enregistrada de Ciba-Geigy, S. A., Basilea (Suïssa).

Plantes per a remei a la Ribera del Sió

FEL DE LA TERRA CENTAURIUM AMBELLATUM CENTEURA MENOR

PART EMPRADA: Les fulles i les flors.

PROPIETATS: Tònica, estomacal, febrífuga, estimula la gana, combat els gasos i les putrefaccions, etc.

INDICACIONS: Digestions pesades i difícils, falta de gana, rebaixa les febres altes, malalties del fetge.

US: A l'interior, la manera més bona de preparar-la és d'una cullera gran per tassa. Es prenen dues tasses al dia abans de les menjades. Es fa amb infusió.

Es un bon tònic amarg que excita les funcions motrius de les vies digestives, tanmateix té una acció sedant en algunes dispèpsies doloroses i acompanyades de fermentacions. També és útil contra la diabetis.

A Mallorca gaudeix d'un gran prestigi, per quan els resultats per combatre la diabetis són molt satisfactoris, segons un escrit que publicà fa uns anys Antoni Marcos (recolector de plantes de la Universitat de Barcelona).

Dioscòrides diu en el capítol setè del llibre segon, que la planta fel de la terra és útil per "soldar" les ferides i netejar les llagues, fins i tot la recomana per fer ajudes o lavatius contra la ciàtica, per provocar els menstrosos i un sens fi d'utilitats que fóra molt extens d'enumerar-les.

Andreu Llaguna emprava el suc begut, i també aplicat a l'exterior desà les pedres del fetge i de la melsa. La seva dissecció fa tornar els cabells rosos com un fil d'or. Segurament per aquest motiu, en molts punts d'Itàlia en diuen BIONDELLA que vol dir (enrossidora). Com el seu nom indica, és usa de les plantes més amargues que existeix, que ni la mel ni el sucre no poden encobrir.

MALVA

MALVA SILVESTRIS

MALVA

PART EMPRADA: Les fulles i les flors.

PROPIETATS: Pectoral, emolient, calmant, laxant, i si s'augmenta la dosi és purgant, irritacions del budell, etc.

INDICACIONS: Angines, constipat agut de l'estómac, dels bronquis, de la bufeta de l'orina, fent gàrgares, s'empra contra les irritacions de la boca, gola, genives.

US: A l'interior, la dosi és de la infusió, d'una cullera gran per tassa. Es prenen tres o quatre tasses al dia.

Les fulles són emolients i laxants i les flors pectorals i suorífiques. Les fulles s'empren en forma d'infusió, que es glopeja per les afeccions de la boca, inflamació de genives, i mal de queixals, per les inflamacions de la gola es fan gàrgares.

Les flors s'usen per combatre els refredats i en els principis de les febres eruptives.

A l'exterior, les fulles i les flors bullides i escorregudes s'empren el màxim de calentes que es puguin aguantar i calmen molt, així, el dolor de les morenes.

En forma de cataplàsma, és molt eficaç contra els foróncois i similars.

En el segle vuitè abans de Jesucrist, ens diu la història, que l'usaven com aliment, i els àrabs l'introduïren al Marroc, i avui dia encara és efectiva aquesta mena de pitaça, però posant-hi un sofregit d'all, julivert i seba.

A l'antigor varen tenir tantes virtuts les malves per les seves curacions, que no és d'estranyar l'adagi que diu:

"Amb un hort i una malva hi ha guariment per una casa". O un altre:

"La malva tot ho salva".

Els pagesos del migdia de França es mengen les fulles fresques de malva per curar-se de les inflamacions del conducte intestinal, del restrenyiment crònic i de la nefritis (inflamació dels ronyons).

UN HERBORISTA

TALLER

Jordi
Padullés

FUSTERIA METAL·LICA
Instal·lacions per a Granges
Reparació de tota classe de
Maquinària Agrícola i Industrial

Avda. Comtes d'Urgell, s/n.
AGRAMUNT

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

MES DE NOVEMBRE

NAIXEMENTS

Carles Areny Vargas dia 5
Natàlia Ribó Mur dia 20

DEFUNCIONS:

Fulgenci Salguero Fernandez, 64 a. dia 1
Jaume Torres Clòs, 66 anys dia 1
Teresa Pijuan Torres, 80 anys dia 9
Adela Tomàs Baqué, 84 anys dia 25

PLUJA CAIGUDA DURANT EL
MES DE NOVEMBRE

Dia	3	18'8	litres m. ²
>	4	5'5	> (neu)
>	5	9	> (neu)
>	8	26'3	>
>	9	0'7	>
>	25	1'5	>
>	26	6	>
Total		67'8	litres m. ²

L'Observador: DEUDAT PONT

FORN CAMATS

Sant Joan 4, Tel. 39 02 38

FARRATGES VIÑALS

Avda. Catalunya Tel. 39 00 31

Queviures A. VILALTA

Pl. Mercadal, 7 Tel. 39 08 61

Peixateria VILLALTA

A. Guimerà, 6 Tel. 39 06 38

AGRO-SIÓ, S. A.

Al servei de la
pagesia de la comarca

Cereals, Adobs, Llavors,
Herbicides, Insecticides

Ctra. d'Artesa Tel. 39 06 62
AGRAMUNT

L'Ajuntament Informa

NORMES SUBSIDIÀRIES

En el Plenari extraordinari celebrat el dia 12 de novembre s'acordà subscriure contracte amb l'equip encapçalat pels arquitectes senyors Manuel de Solà Morales i Rubio i Valeri Mas i Voldú perquè sigui aquest l'equip que redacti les Normes Subsidiàries de Planejament de la nostra vila. Eren dos els equips que havien presentat propostes per la redacció de les Normes.

D'entre les clàusules del contracte en remarcarem les següents:

El termini d'execució del treball serà d'onze mesos comptats entre la data de lliurament de la cartografia per l'Ajuntament i la data en què l'equip redactor lliurará tota la documentació per a l'aprovació provisional.

L'equip redactor s'obliga a mantenir els terminis de presentació dels treballs següents: Presentació pública segons l'art. 125 al març 81; entrega definitiva, tres mesos després de l'aprovació de l'anterior.

El pressupost total és 1.050.000 ptes., pagadores en tres terminis. La conselleria d'Urbanisme de la Generalitat subvenciona amb un 50% els costos totals.

URBANISME

Després d'extenses negociacions entre totes les parts afectades s'arribà a un acord per tal d'arranjar el primer tram del Camí de les Planes que després de la retirada d'una tanca quedarà d'una amplada de 12 m. de façana a façana. Aquest acord fou ratificat pel Ple de l'Ajuntament del dia 28 de novembre en què també s'acordà l'aliniació del segon tram del Camí de les Planes amb una amplada de 14 m. set per banda des de l'eix del carrer, així com també modificar l'aliniació de la carretera de Balaguer establint-se que la distància d'eix de carretera serà de 8 m. per cada banda, afectant així per un igual a tots els veïns, en lloc dels 6 i 3 m. establerts fins ara.

AGREGATS

Per acord de la Corporació seran entregats a les respectives juntes administratives de cada Barri el 50% de l'import dels permisos d'obres i de l'impost de circulació de vehicles.

NOMENAMENT

Finalitzant ja el període voluntari del pagament dels arbitris i taxes municipals, ha estat nomenat agent executiu pel cobrament de morosos, el senyor Josep M.ª Sisó i Villanova.

ICONA

S'ha acordat signar un consorci amb l'Institut Nacional per la Conservació de la Natura, ICONA, que té per objecte la repoblació forestal dels terrenys comunals que l'Ajuntament hi aportí.

Es de tots conegut els nombrosos terrenys comunals existents en el nostre municipi, com també ho és la paulatina desaparició d'alguns d'ells per obra de les reus. Doncs bé, a partir de la signatura d'aquest contracte amb ICONA, aquest procedirà primer a la senyalització dels comunals segons els plànols catastrals i seguidament a la plantació d'arbres.

El Consorci, d'una durada de 50 anys, estableix que per una part l'Ajuntament hi aporta els terrenys i ICONA les despeses de repoblació, conservació i millora; les de direcció tècnica i administrativa i les de vigilància forestal. Els beneficis que s'obtinguin durant el període del Consorci es repartiran al 50%.

BOMBERS

Portant-se a terme per la Conselleria de Governació de la Generalitat una planificació, a nivell de tot Catalunya, dels parcs locals i comarcals de bombers, l'Ajuntament ha dirigit una petició a dit organisme perquè, donada la importància del municipi i com a cap de la comarca de la Ribera del Sió, sigui establert a Agramunt el material necessari per poder donar un servei contra incendis més eficaç.

COSELLS MUNICIPALS

Han estat treballant al màxim en les seves respectives competències. El de Festes per preparar la Setmana de la Família que ja ha tingut lloc amb gran èxit de públic. El del Patrimoni per tal de poder acabar el muntatge del Museu per les properes festes de Nadal.

El Consistori aprofitant aquesta secció informativa vol tractar a tots els residents al nostre municipi i també als que encara que allunyats de nosaltres senten com a pròpia la nostra comunitat, els millors desigs per aquestes festes i per l'any 1.981

PERMISOS D'OBRES

A Ramon Domènec Sendra, per pintar la façana de la fàbrica de la seva propietat, a l'Avda. Catalunya.

A Eugeni Figuerola Amat, per arrebossar i pintar la façana de la seva propietat, de l'Agregat de Montclar.

A Josep Penella Bertran, per obres de reparació del cobert de la seva propietat, al carrer de Sant Joan.

A Joan Pérez Gómez, per cobrir la terrassa de la seva propietat, amb plaques de plàstic, carrer del Control.

A Montserrat Ribera Valls, per reparació del panteó familiar del Cementiri Municipal.

A Lluís Solans Boncompte, per construcció d'un edifici compost de baixos i una planta destinada a pis vivenda unifamiliar, al carrer dels Horts d'aquesta població, i pati de la seva propietat.

A Josep Cahelles Ginestà, per la construcció d'un balcó en la façana de la casa de la seva propietat del carrer Sant Joan.

A Teresa Balcells Camarasa, per canviar la porta del garatge de l'immoble de la seva propietat, carrer del Sindicat Agrícola.

A Alard Forns Gassol, per pintar la façana de la casa de la seva propietat, al carrer de l'Aspi.

A Dolores Castellà Roig, per realitzar obres interiors a la casa de la seva propietat, al carrer de la Muralla.

A Josep Lecha Reixachs, per pintar la façana de la casa de la seva propietat, al carrer de la Muralla.

A Emili Torrents Marquilles, per realitzar obres interiors a la casa de la seva propietat, al carrer del Call, 2.

A Jaume Perucho Miralles, per obres interiors a l'immoble de la seva propietat, al Passeig Brufau.

A Joan Bernaos Ros, per obra de cobrir una galeria a l'immoble de la seva propietat, al carrer Estudis Vells, 48.

A Lluís Bertran Torres, per construcció d'un edifici compost de planta baixa i dues plantes destinades a vivendes unifamiliars, al carrer de la Comtessa d'Aurembiaix.

A Ros Roca, S.A., obres per tancar un pati de la seva propietat situat al carrer Avda. Catalunya.

A Joan Boncompte Tarragona, per rebaixar la vorera, porta d'entrada del garatge de la casa de la seva propietat, al carrer Est. Nous, 10.

A Joan Batalla Lordes, per construir una piscina a la terrassa de la casa de la seva propietat, al carrer Avda. Ag. Ros.

PRESES D'AIGUA

Comunitat Propietaris Bloc B., per la calefacció de dit immoble.

Francesc Baró Jounou, pis del carrer Verge dels Socors.

ALTRES LLICENCIES

Joan Pintó Hernández, pista de cotxes de xoc.

Josep Repilado Arroyo, col·locació rètol al camí de les Planes.

Vicenç Asensio Serra, obertura tenda de venda aparells de música i similars, al carrer de Sabateria.

Josep Roca Comenge, per gual a la casa de la seva propietat, Avda. de Catalunya.

Josep Eroles Monistrol, idem., al carrer Les Planes.

Jaume Puig Condal, idem., Costa dels Dipòsits.

Comunitat Propietaris Bloc B., idem. Costa dels Dipòsits (2).

Jaume Pintó Prado, instal·lació auto-xurreria, al carrer Estudis Nous.

FACTURES APROVADES

A Ros Roca, S.A., per oli hidràulic pels vehicles Municipals	5.720
A J. Comabella, un viatge de taxi a la capital	2.875
A Llorenç Fonoll, per instal·lació elèctrica del Museu Municipal	122.010
A Comercial ECO clor líquid per servei d'aigües potables	6.900
A Lluís Vila, plaques de retolació de carrers	15.657
A OTECAR, per un vol fotomètric casc urbà població 40.000	

A Casanovas-Tabarés, Assegurances Socials mes de setembre	166.839
A Companyia Assegurances Plus Ultra, assegurances responsabilitat civil	4.728
A Viquessa, per zotal neteja camió escombraries	442
A Antoni Minet per treballs realitzats per l'Ajunt.	6.000
A Joaquim Barrios, per plàstics presa del Canal d'Urgell	2.641
A Pere Ferrer, per treballs a compte de l'Ajuntament	3.000
A M. ^a Carme Puig, dos parells botes escombraries Municipals	1.800
A Gns. Camats, per formigó per obres Municipals, entrada Cementiri	73.851
A Dyna, pels serveis tècnics del mes d'octubre 1980	15.000
A Teixits Jornet, per una jupa pel Guàrdia Urbà	4.710
A Pretensats Cuñat, per material i treballs efectuats a compte de l'Ajuntament	89.506
A Estació Serv. Agramunt, carburants vehicles Mun.	10.964
Viatges Oficials, efectuats per membres de la Corp.	22.680
Quinta Salud La ALIANZA, conducta metge empleats planilla	7.290
Comerç de J. Escolà, per material i bombetes servit, per les obres Municipals durant mes de setembre	31.104
Al mateix, per igual concepte, mes d'octubre	45.113
A Transports Bernaus, encàrrecs efectuats a compte de l'Ajuntament	3.730
Estació Serv. Agramunt, carburants vehicles Mun.	16.205
Industr. Auxil. Abastiments, quota arreglar comptador d'aigua, del quart trimestre de 1980	9.180
A Jaume Areny Solà, pel servit a compte de l'Ajunt.	1.095
A Sagrañes i Cia., material d'oficina servit	2.675
A J. Molgó, materials construcció per obres Mun.	3.805
A Institut Ensenyança Mitja, enllumenats aules d'EGB instal·lades en dit Centre docent	3.930
A Cia Telefònica N. Espanya, per telèfons i conferències mes d'octubre	14.608
A F.E.C.S.A., per força motriu, enllumenats carrers i dependències, mes d'octubre	379.165

UN BELL MORIR

per Guillem Viladot

—I—

Ella va dir-me que m'apropés i que, un cop al seu costat, li escoltés com li batia el cor.

Erem a finals de tardor. La tramuntana bufava fort i el cel estava net.

—II—

A la cambra no hi havia ningú més que ella i jo. Allargà la mà gairebé fins a tocar-me, i em va dir que m'hi apropés. Un cop al seu costat, vaig escoltar com batia el seu cor.

Erem a finals de novembre. La tardor tocava al seu fi. La tramuntana bufava fort damunt les vinyes i les teulades del poble.

—III—

El silenci habitava la cambra i, dins seu, només érem ella i jo. Allargà la mà fins a frec de la meva. «Apropa't», va suplicar. I afegí que, un cop fos al seu costat, escoltés com li batia el cor.

S'acabava la tardor, i el colendari assenyava els darrers dies de novembre. Les vinyes tenien els pàmpols d'or, i les teulades eren com solcs abrandats. Damunt seu, la tramuntana bufava impacable. Vaig escoltar com li batia el cor.

—IV—

Només érem ella i jo. I un silenci. La cambra era la seva. En ella havíem nascut tots. Com en un santuari d'amor. Els seus dits van fregar lleugerament els meus. Mentre, demanava que el seu pit. El cor li batia fort, com si algú truqués en una porta.

Les escorrialles de la tardor eren fredes. Els pàmpols de les vinyes, amb les primeres gelades, s'havien tornat d'or i coure. Per damunt les teulades, la tramuntana bufava implacable i transparent. Finestra enllà, el llostre del capvespre s'encetava sereníssim.

—V—

On eren els altres? Ella i jo érem sols en el silenci de la cambra. Que era la seva. En ella havíem nascut tots com en un santuari d'amor i de fraternitat. La seva mà, allargà els dits fins a abastar els meus. Amb una veu molt fe-

ble, em suplicà que m'hi apropés. I que, un cop al seu costat, escoltés com li batia el cor. Reverencial, vaig inclinar-me damunt el seu pit. L'orella va sentir com un truc damunt una porta important. Era el seu cor que batia fort. Era un batre irregular, dubitatiu.

Darrera els vidres, finestra enllà, les vinyes esclataven pàmpols de rovell. Les darreres nits havien estat molt fredes. Aviat seríem a l'hivern. Per damunt les teulades, la tramuntana bufava feréstega i transparent. El capvespre s'apropava sereníssim. La nit tornaria a ser implacable.

—VI—

Era com una cita. On eren els altres? Dins el silenci de la cambra només érem ella i jo. Un cop més. Tota la vida de la casa s'havia estrenat aquí i s'havia convertit en una catedral d'amor. La seva mà arribà a tocar la meva. Dits de pell transparent. Tenia la veu molt feble. Aixecant-la una mica, m'invità perquè em posés al seu costat. I em suplicà que li escoltés el cor, com li batia ara. A cops, molt fort; a cops, com dubtant. La meva orella era com una porta damunt la qual algú demanava pas. Potser entrada.

El poble rebia la darrera setmana de novembre. Les primeres gelades havien convertit els pàmpols de les vinyes en laments de rovell. La tramuntana bufava desèrtica i lúcida per damunt les teulades. La vida era estesa damunt el llit, pal·lidíssima.

—VII—

El cor li va batre set o vuit cops. Alguns m'eixordaren. D'altres els sentia arribar de lluny, molt febles i indecisos. La seva mà estrenyia la meva. Mentre, m'anunciava que aquells batecs eren diferents. I com si em besés la memòria, va proclamar, amb síl·labes de silenci, que havia arribat l'hora.

Per darrera els vidres, més enllà de les vinyes, la seva ànima volava cap al misteri. Inclinant-me damunt seu, vaig adonar-me que havia expirat dins la meva abraçada.